

Filozofická fakulta Univerzity Komenského v Bratislave

Studia Academica Slovaca

Študijný program stredoeurópske štúdiá

Štátna skúška z predmetu
Stredoeurópske jazyky v teórii a praxi
slovenský jazyk (úroveň C1)

I.

Počúvanie s porozumením

Čas: 35 minút

Meno a priezvisko:

Dátum:

Podpis:

Celkový počet bodov: **20**

Dosiahnutý počet bodov:

1. Počúvajte nahrávku a na základe nej rozhodnite, či sú nasledujúce vety z hľadiska obsahu pravdivé alebo nepravdivé. Nahrávku budete počuť dvakrát. (10 bodov)

Večera s Havranom

Michal Havran diskutuje so svojimi hosťami o 20. výročí vstupu Slovenskej republiky do Európskej únie. Pýta sa ich na to, ako si spomínajú na 1. máj 2004 a ako vstup do EÚ prežívali.

	P	N
VZOR:		
Karolína Koščová prežila celý svoj dospelý život v rámci Európskej únie.	X	
a) Karolína Koščová si uvedomuje, že celý vstup do EÚ bola skôr politická hra a nemusel byť náležite odpracovaný.		
b) Najpozitívnejšie bola EÚ vnímaná v očiach Slovákov práve pri vstupe, neskôr sa to už zhoršovalo.		
c) Radovan Geist vstup do EÚ neprežíval cez emócie, pretože dlhodobo pracoval na informovaní v tejto oblasti.		
d) Veľmi sa potešil, keď obdobie dobiehania konečne prešlo do obdobia diskusií a presadzovania záujmov Slovenska.		
e) Radosť zo vstupu do EÚ vystriedal účtovnícky pohľad na túto inštitúciu – koľko nám dáva a koľko musíme dať my.		
f) Michal Hvorecký dospel v období, keď to vyzeralo tak, že Slovensko má veľmi malé šance byť súčasťou EÚ.		
g) Vstup do EÚ bol preňho jednou z piatich najdôležitejších udalostí, ktoré poznačili jeho generáciu.		
h) Hvoreckému sa zdá, že Slovensko sa po 20 rokoch príliš nezmenilo, necíti to tak výrazne, ako očakával.		
i) Jeho európska identita je integrálne prepojená s jeho bratislavskou a slovenskou identitou.		
j) Neverí, že počas svojho života ešte bude môcť zažiť podobný úspech svojej krajiny.		

2. Odpovedajte na základe nahrávky (každá odpoveď min. 15 slov).

(4 body)

- a) Ako politici podľa Radovana Geista zneužívajú rétoriku „diktátu zo strany Bruselu“? Uved'te aspoň jeden príklad toho, čo tvrdia.
- b) Aké (aspoň dve) šance podľa Karolíny Koščovej dostalo Slovensko po vstupe do EÚ? Čo mohlo urobiť a čo urobilo?

3. K zvýrazneným slovám/frázam uved'te slová s opačným významom.

(6 bodov)

- a) **preceniť** niečie schopnosti
- b) **byť v súlade** s predstavami o členstve
- c) **čiastkový** cieľ bol naplnený
- d) **vstúpiť** do Európskej únie
- e) vnímať niečo **emotívne**
- f) **položiť na kolená**

Filozofická fakulta Univerzity Komenského v Bratislave

Studia Academica Slovaca

Študijný program stredoeurópske štúdiá

Štátna skúška z predmetu
Stredoeurópske jazyky v teórii a praxi
slovenský jazyk (úroveň C1)

II.

Čítanie s porozumením

Čas: 30 minút

Meno a priezvisko:

Dátum:

Podpis:

Celkový počet bodov: **20**

Dosiahnutý počet bodov:

1. Doplňte do textu chýbajúce časti.

(10 bodov)

V rebríčku momentálnych globálnych hrozieb sú na prvom mieste dezinformácie

Začiatkom tohto roku Svetové ekonomické fórum zverejnilo *Správu o globálnych hrozbách 2024*, **0.****K**..... . Tento rok sa na prvé miesto v hrozbách na najbližšie dva roky dostali dezinformácie. Experti varujú, **1.**, pričom riešenia vôbec nie sú jednoduché. Závery správy ponúkajú negatívny výhľad pre svet počas

nasledujúcich dvoch rokov, **2.**

Expertov sa pýtali, **3.**, teda v najbližších dvoch a desiatich rokoch. Viac ako polovica z nich na najbližšie dva roky očakáva určitú nestabilitu a mierne riziko globálnych katastrof, **4.** V horizonte desiatich rokov sú vyhliadky ešte horšie.

V dlhodobom horizonte sú riziká spojené s klimatickou krízou na prvých štyroch miestach. Prvým je extrémne počasie, **5.** Správa upozorňuje, že niektoré komunity a krajiny nebudú schopné absorbovať dôsledky rýchlej zmeny klímy, **6.**

V krátkodobom horizonte v najbližších dvoch rokoch budú však ešte väčšou hrozbou dezinformácie. Nachádzame sa totiž v období, **7.** a sú nebezpečnejšie ako v minulosti, pretože sú oveľa sofistikovanejšie a využívajú pokročilé technológie. Sociálne siete a digitálne platformy umožňujú rýchle a široké šírenie dezinformácií, **8.**

Napokon **9.**, pretože vlády budú chcieť v záujme boja proti dezinformáciám kontrolovať všetky informácie. Rôzni predstavitelia moci pristúpia k represiam a obmedzovaniu slobôd, **10.**

A. keďže na to nie sú ekonomicky ani technicky vôbec pripravené
B. však môže dôjsť k čoraz tvrdšej cenzúre a politickej propagande
C. aké obdobie svet čaká v krátkodobom a dlhodobom horizonte
D. za ním nasledujú kritické zmeny v systémoch Zeme, strata biodiverzity i kolaps ekosystému
E. že ich šírenie vedie k polarizácii, ktorá môže vyústiť do násilia
F. čo má priamy vplyv na verejnú mienku a správanie jednotlivcov
G. ale ďalších 30 percent sa obáva, že nás čaká turbulentné až búrlivé obdobie
H. čo povedie len k ďalšiemu prehĺbovaniu nedôvery voči štátu
I. keď majú rôzne hoaxy dominantný vplyv na formovanie verejného diskurzu
J. ktorý sa podľa odborníkov v nasledujúcom desaťročí už len zhorší
K. <i>v ktorej experti analyzujú najpálčivejšie globálne hrozby súčasnosti a poukazujú na najväčšie riziká pre svet</i>

2. Nahrad'te podčiarknuté časti synonymami a prepíšte vety.

(10 bodov)

- a) Ako ukazujú prognózy odborníkov, mnohé krajiny budú zápasit' s vážnymi problémami. .

.....

- b) Ako pálčivá sa ukazuje polarizácia spoločnosti, ktorá bude dominovať v najbližšom období.

.....

- c) Situáciu však ovplyvňujú rôzne faktory, žiadny z nich nemožno opomenúť.

.....

- d) Pravdepodobne to bude následne znamenať, že krajiny budú od seba vzájomne závislé.

.....

- e) Postavenie sociálnych sietí je kľúčové, majú silu poškodzovať a rozbíjať spoločnosti.

.....

Filozofická fakulta Univerzity Komenského v Bratislave

Studia Academica Slovaca

Študijný program stredoeurópske štúdiá

Štátna skúška z predmetu
Stredoeurópske jazyky v teórii a praxi
slovenský jazyk (úroveň C1)

III.

Gramatika

Čas: 30 minút

Meno a priezvisko:

Dátum:

Podpis:

Celkový počet bodov: **35**

Dosiahnutý počet bodov:

1. Do viet doplňte vhodné slovesné formy.

(10 bodov)

založiť, poskytnúť, zamestnávať, rozvíjať, čeliť, trpieť, využiť, zaslúžiť si, nevzdávať sa, pripravovať, dojímať

Cesta z generačnej chudoby

Oľga Coulton-Shaw stála pri **založení** organizácie *Cesta von*, ktorá pomáha rómskym rodinám **a)** chudobou. Oľga v programe Omama **b)** rómske ženy na to, aby potom samy vedeli na pravidelných stretnutiach s matkami **c)** zručnosti detí vo svojich komunitách.

Hovorí, že každá žena, ktorá u nich pracuje, má výnimočný príbeh a **d)** uznanie. Organizácia, ktorú vybudovali z ničoho, momentálne **e)** už 32 omám v 25 komunitách.

Príbehy žien ju veľmi **f)** a cíti veľký obdiv a rešpekt voči ľuďom, ktorí musia každodenne **g)** náročným situáciám, no napriek tomu **h)** a snažia sa postaviť na vlastné nohy. Ukazuje nám to, že ak **i)** ľuďom podporu, dokážu naplno **j)** svoj potenciál a zmeniť svoj život.

2. Vložte vhodnú prepozíciu a následne upravte.

(10 bodov)

- a) Niekoľkokrát upozornil na nesúlad
(zákon a jeho aplikácia)
- b) Musíme podniknúť ďalšie kroky smerom
(eliminácia diskriminácie)
- c) Po dohode budú pokračovať
(rozbehnuté projekty)
- d) Chceli by chrániť komunity
(generačná chudoba)
- e) Po pobyte sa cítil obohatený
(nové skúsenosti)
- f) V posledných rokoch badáme odklon
(tradičné hodnoty)
- g) Nedôverujú vede a obracajú sa
(konšpiračné zdroje)
- h) Je možné akýkoľvek výtvor vyhlásiť ?
(moderné umenie)

- i) Vedecká obec vkladá svoje nádeje
(najnovší výskum)
- j) Už po tretíkrát sa nevyhli pokute
(klamlivá reklama)

3. Pretransformujte vety tak, aby ste použili participiá (aktívne alebo pasívne). (6 bodov)

- a) Susedné krajiny **zaviedli** voči nám vízovú povinnosť.
.....
- b) Študentom, ktorí **sa hlásia** na univerzity, to skomplikovalo situáciu.
.....
- c) Tisíce ľudí, ktorých **pracujú** v zahraničných firmách, sa musia vrátiť domov.
.....
- d) Tieto krajiny takisto **uvalili** na Slovensko rôzne sankcie.
.....

4. Doplňte do textu vhodné konjunkcie/spájacie výrazy. Každá môže byť použitá iba jedenkrát. (9 bodov)

- a) Vedci už dlhodobo varujú pred narastajúcimi sociálnymi rozdielmi, politici ich vôbec nepočúvajú.
- b) nájdeme spoločne nejaký kompromis, ... budú naše konflikty narastať do neriešiteľných rozmerov.
- c) Človek dokáže plnohodnotne fungovať len vtedy, ... sa cíti bezpečne a je akceptovaný svojím okolím.
- d) Situácia sa stále nezlepšila, ... politici si neuvedomujú jej závažnosť.
- e), že ľudia stále podceňujú internetovú bezpečnosť, online kriminalita je na vzostupe a zasahuje čoraz väčší počet obetí.
- f) Nemali by sme dopustiť, ... boli z historickej pamäti vymazané tieto spomienky.
- g) Ako spoločnosť sa nikam neposunieme, ... sa nenaučíme kultivovane spolu diskutovať o závažných problémoch.
- h) sa nám podarilo vyriešiť niektoré čiastkové ekologické problémy, globálne otepľovanie sa nepodarilo zastaviť, ani spomaliť.

Filozofická fakulta Univerzity Komenského v Bratislave

Studia Academica Slovaca

Študijný program stredoeurópske štúdiá

Štátna skúška z predmetu
Stredoeurópske jazyky v teórii a praxi
slovenský jazyk (úroveň C1)

IV.

Písanie

Čas: 70 minút

Meno a priezvisko:

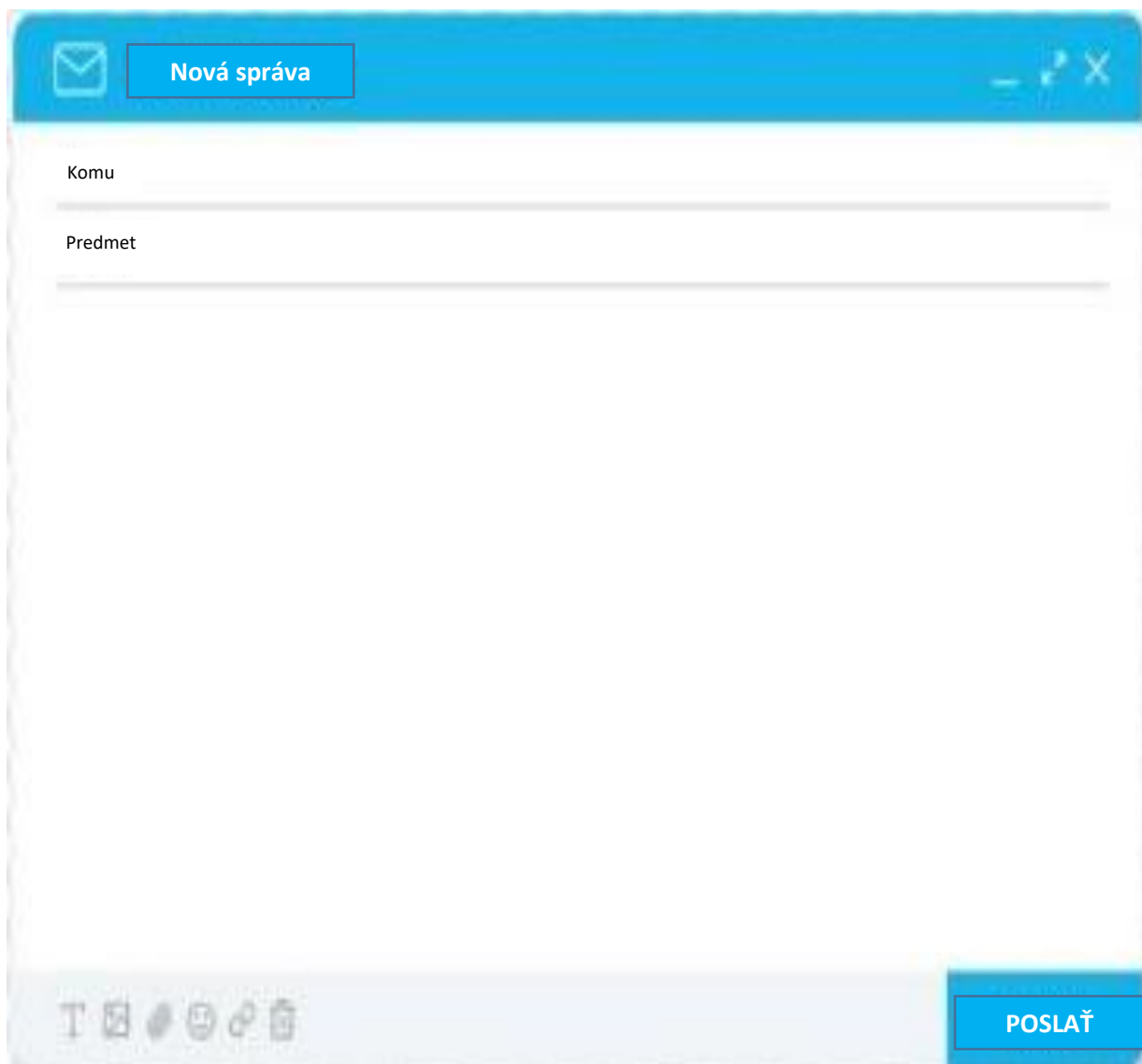
Dátum:

Podpis:

Celkový počet bodov: **25**

Dosiahnutý počet bodov:

1. Napíšte krátky email autorovi/autorke internetového článku, ktorý ste si prečítali. Zistili ste, že v jeho/jej texte je závažná faktická chyba a chcete na ňu upozorniť. Doplňte aj informáciu o tom, kde si môže informácie overiť. Pamätajte, prosím, na formálne náležitosti oficiálneho emailu. Text musí obsahovať minimálne 40 slov. (5 bodov)

Nová správa

Komu

Predmet

POSLAŤ

2. Vyberte si jednu z uvedených tém a napíšte text v rozsahu od 240 do 260 slov, v ktorom predstavíte svoj názor a/alebo predložíte argumenty či protiargumenty. Text musí byť konzistentný, logicky členený a musí obsahovať záverečné zhrnutie. (20 bodov)

- a) Mal by sa každý štát postarať najskôr o svojich sociálne slabších obyvateľov a až potom sa zapájať do pomoci iným krajinám? Prečo áno/nie?
- b) Aké nové príležitosti nám prináša každý ďalší jazyk, ktorý sa učíme? Predstavte aspoň tri z nich.
- c) Práca má v živote niektorých ľudí dominantné postavenie. Prečo je podľa vás dôležitá rovnováha medzi pracovným a osobným životom?
- d) Nemecký pastor Martin Niemöller skomentoval politické perzekúcie v nacistickom Nemecku známym výrokom: *„Keď prišli po komunistov, mlčal som. Nebol som predseda komunista. Keď prišli po odborárov, mlčal som. Nie som predseda odborár. Keď prišli po židov, mlčal som. Nebol som predseda žid. Keď prišli po mňa, nebolo už nikoho, kto by protestoval.“* Je podľa vás dôležitá občianska angažovanosť a protesty v momentoch, keď štát zasahuje do práv svojich občanov?